Lutherrózsa

A Tatai Evangélikus Egyházközség hírlevele, amely az információáramlást és a lelkiséget kívánja segíteni. Alapítva Urunk 1992. esztendejének adventjében.
Kapják a gyülekezet tagjai, Tata vonzáskörzetének evangélikussága és az érdeklődők. *Megjelenés:* **minden hónap első vasárnapján.**
Kiadó/Szerkesztő: ***Franko Mátyás*** tatai evangélikus lelkész TEL./FAX: **34-588-065**
Drótpostacím: **frankom962@gmail.com** Virtuális újságunk elérhetősége: **http://tata.lutheran.hu**

XXIX. évfolyam
Hírlevél
2020. február

Bár még több mint egy hónapunk van a nagyböjti időszakig, a böjt egész évben ‘rágcsálnivaló’ témája a médiának. A túlsúly – hasonlóan a politikához – örök téma, mindenkinek van véleménye róla, sőt, egyesek tudni vélik még azt is, mi a megdönthetetlen igazság plusz-kilók dolgában. Tény, hogy mindenki magánügye a táplálkozás, az már viszont közegészségügyi feladat, hogy miként kezelik a helytelen életvitel okozta betegségeket. Pál apostol felteszi a kérdést a testi visszaélésekkel/túlkapásokkal kapcsolatban: *„Hát nem tudjátok, hogy a ti testetek a Szentlélek temploma?”* (1 Kor 6,19a) Ez elgondolkodtathatná a mértéktelenül sokat evőket, a dohányosokat, de a túl sokat televízió vagy computer előtt ülőket is...

Mi a baj a böjttel?

A böjttel semmi, hiszen amióta szakrális élményt keres az ember, azóta a böjt minden vallásban jelen van, igaz más-más értelmezéssel. A gondot mindig ugyanaz hozza elő: az egyes ember. Míg a moszlimok csak nappal nem esznek és nem isznak jó két héten keresztül a *ramadán* idején, eladdig a buddhistáknál a tápláléktól való önmegtartóztatás a meditációra való felkészülés része. A zsidók böjtölése több jeles ünnepnapjukhoz köthető – vallásuk egyébként is szigorú előírásokat parancsol meg az étkezéssel kapcsolatban – szinte nincs is ember, aki ne ismerné a *kóser* szó jelentését.

No de a kereszténységen belül is igen változó gyakorlatokat találhatunk. Számos alkalommal tették fel a kérdést nekem: *„Milyen az evangélikus böjt? Böjtöltök ti egyáltalán?”* A protestánsokat gyakran megvádolják, soha nem böjtölnek, de ez természetesen nem igaz. Az viszont igen, hogy ez mindenki magánügye, és ezért nem tartjuk etikusnak mások táplálkozási szokásait felróni, no meg hiteltelen is, amikor a „duplatokájú” prédikátor a szószékről a böjt szükségességéről prédikál.

A böjt fogalma beszűkült

A böjt nem egyszerűen a nemevés egyházi esztendőbe integrált néhány hetes (böjtben 6, ádventben 4) időszaka, amikor különösen oda kell figyelnünk étkezésünkre. Éppen ezért nem árt néhány dolgot újra felidéznünk.

A böjt nem „lékúra”, nem „méregtelenítés” és nem is a felesleges kilóktól való megszabadulás vasakaratos procedúrája! A böjt *vallásos cselekedet* és éppen ezért *közösségi testi-lelki gyakorlata* az embereknek. Aki egyedül böjtöl, az szélmalomharcos Don Quijote a kalória-óriásokkal való csatában. Ilyenkor nagy az esélye az elbukásnak – lásd: ha valaki egyedül böjtöl, miközben családja vidáman lakmározik a gazdagon megterített asztalnál...

A böjti időszakok az átlagosnál is stresszesebbek

Ádventben a karácsonyi készülődés és az évvégi zárások, nagyböjtben a rendelkezésre álló kevés idő ügyes beosztása a legnagyobb kihívás. Amíg a munkahelyen az egészéves munkaterv megszervezése szorongatja időbeosztásunkat, a privát életben a kezdődő jobb időjárás a kert és házkörüli munkák sürgető elvégzése adja a napon-kénti feladatokat. De éveleji hetekben hónapokban kell megszervezni a családi nyári programokat is... tennivaló és járulékos stressz tehát bőven akad!

Létezik jó böjt?

A böjt helytelen értelmezésben megkötöz, energiát vesz el, jóllehet a böjt azért van, hogy a tavaszi megújulást hozó Húsvét előtti várakozásos időszak erőgyűjtésben gazdag és felkészülésünk szép legyen!

Hogyan tudjuk ezt megvalósítani a hétköznapokban? A hívő ember igyekezete arra irányul, ami Istennek tetsző, azaz dolgainak fontossági sorrendjét a Lélek határozza meg! Nem a testből lesz az Ige, hanem az „Ige lett testté”, azaz: ami valóban tartalmat, megnyugvást ad, az nem testi, hanem lelki, az nem alulról, hanem felülről jön! Korunk nagy baja, hogy mindent a testi, az anyagi, a materiális, a racionális felől közelít meg, ezért a „talált” válaszok is csak ilyen síkban mozognak. Az embert viszont az Istentől kapott lelke teszi emberré, s a SzentLélek alakítja át szeretet-centrikussá, ami által tükrözheti az isteni jóságot „istenképűségre teremtett” voltában.

Lemondani a jó dolgokról?

Az Ortodox Egyházban *négyszer* egy évben vannak hosszú böjtök: nagyböjtben 7 hétig, pünkösd után és augusztusban is 1-2 hétig, természetesen ádventben is, november közepétől karácsonyig, és mindemellett minden szerdán és pénteken szigorú böjt van érvényben: ilyenkor hús, tojás és mindenféle tejtermék tilalom alatt áll.

Hogyan lehet ezt kibírni?

Isten nélkül sehogy. Ugyanis a lemondás mindig fájdalommal, gyakran keserűséggel jár együtt. Arra gyerekkorunktól kezdődően „kondicionál az élet”, hogyan szerezzünk meg dolgokat, de azt nem tanítják meg sem az iskolában és sajnos, otthon se igazán, hogyan *engedjünk el* dolgokat.

Aki hívő életet él, az Isten előtt tudatosan éli meg mindennapjait és gyakorolja az *„elengedés művészetét”*. Ha valamit, sőt ha valakit elengedünk, akkor visszaadjuk Isten kezébe. Ez mindig felszabadít, soha nem vesz el, hanem ad, mert ha elengedjük azt, ami testi, akkor emelkedünk a Lélek felé. Ez a többségnek nem sikerül, mert „testben gondolkodnak”, de aki szívébe engedi a Lelket, az harmincszoros, hatvanszoros, sőt, százszoros termést hoz: nem az odaátban, már az idelentben is!

fm

Kedves Testvéreim!

Lutherrózsánk 29. évfolyamába léptünk, melynek első, „böjtelő” havi számával jelentkezem. Többen kérdezték tőlem, miért eggyel több az évfolyam-szám, amikor az impresszumban csak 1992 Ádventje szerepel alapítási dátumként? A válasz igen egyszerű (a korrektség végett): a *Lutherrózsa az egykori* gyülekezeti újságocskánk, a *„Tatai Evangélikus Harangszó”* jogutódja, de az 1988-1992 között kiadott, rendszeresen megjelenő pásztorleveleimet – ezeket az általam vezetett nyomdában, az akkori *Teológiai Akadémián* (ma *Evangélikus Hittudományi Egyetem*) írtam/nyomtattam ki – s ifjúkori lelkészi lendületemmel „összefoglalóan” egy évfolyamnak vettem.

Ebben a mostani ‘kerek’ 2020-as esztendőben is ugyanazzal a céllal írom/szerkesztem, mint három évtizeddel ezelőtt: lelkiséget segíteni, az összetartozás érzését erősíteni, az információáramlást szolgálni.

Bár nem volt szándékomban (idő híján) egy februári LR-t is kiadni (böjti Lutherrózsában gondolkodtam), de néhány testvérünk kedvesen szóvá is tette a hónapeleji szokásos LR-szám hiányát, így munkához láttam... Remélem, Testvéreim találnak benne valami építőt, ami aztán inspirálja őket, hogy jelenlétükkel erősítsék alkalmainkat!

Lelkipásztori szeretettel gondolva Testvéreimre és Olvasóimra, köszöntök Mindenkit!

Erős vár a mi Istenünk!

Január 23-án „kihelyezett” hittanórát tartottunk, melynek keretében „refis” 11-dikes evangélikus diákjaim gyülekezetünk történetével ismerkedhettek.

Foto: frankom

Foto: frankom

Rövid-hírek

December 22-én istentiszteletünk keretében *Dr. Szabó Előd* vezető lelkész, *Dr. Varga József* főgondnok és *Vadász Ferenc* gondnok jelenlétében igével és a református gyülekezet adományával köszönték meg, hogy alkalmaikat 8 hónapon át kistemplomunkban tarthatták. A nagylelkű adományt örömmel fogadtuk, mely készülő központi fűtésünk financiális terheit enyhíti.

Foto: vargaistvan

December 23-án délután „karácsonyváró” jó hangulatban közösen feldíszítettük gyülekezeti karácsonyfánkat, amit idén is *Flórián Lajos* és *családja* adományozott. Köszönjük nekik, áldás legyen rajta!

Foto: frankom

December 24-én szentesti(délutáni) istentiszteletünkön – *mely egyben a „gyermekek karácsonya” is* – meghallgattuk a gyermekek műsorát is, melynek előkészítését ill. levezetését köszönjük *Széles Anikó* és *Sziklai Ágnes* testvéreinknek.

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: frankom

Január 11-én templomunkban Isten előtt *Selmeczi Márk Benjámin* (ev.) és *Ráncsik Rebeka* (róm. kat.) testvéreink házasságot kötöttek. Az ökumenikus esküvő igehirdetési szolgálatát *Köbli Tamás plébános*, a liturgia szolgálatát megosztva *id. Selmeczi Lajos* evangélikus lelkész, *Ráncsik Róbert* akolitus (diakónus-segítő) és jómagam végeztük. Az ÚR-Isten áldása kísérje őket! (Cikk a 10-11. oldalon!)

Foto: frankom

Január 15-én az agostyáni ökofalu Emlékerdő-temetőjében eltemettük *Mándi-Márton Gábor Zoltán* testvérünket, akit 75 éves korában szólított magához az élet és halál URa. Emléke legyen áldott!

Január 21-én az ökumenikus imahét keretében a mocsai református gyülekezetben igehirdetéssel szolgáltam. A liturgiát *Sós Szilárd* református lelkipásztor testvérem vezette. Az ökumenikus istentisztelet után a parókián testvéri beszélgetéssel zártuk a napot.

Foto: frankom

Foto: frankom

Rövid-híreink az utolsó oldalon folytatódnak!

Ökumenikus imahét – 2020

Január 20-24. között városunkban a történelmi egyházak részvételével megtartottuk az egyetemes imaheti alkalmainkat a „krisztushívők egységéért”. Az alábbi képekkel és néhány mondattal megpróbáljuk visszaadni a léleképítő alkalmak hangulatát, s az istentiszteleteket követő testvéri beszélgetések örömét, melynek keretét a szokásos szeretetvendégségek adták.

Foto: frankom

Imahetünket református testvéreinknél kezdtük, ahol én szolgáltam igemagyarázattal, kiemelve: Aki az ÚRnak szolgál, nincs félnivalója az élet viharos tengerén. Szerdán kistemplomunkban *Havassy Bálint atya* a közösség fontosságáról, városunk példás ökumenikus együttműködéséről szólt, s hogy ez Isten munkája és ezért legyünk hálásak. Záróalkalmon *Dr. Szabó Előd* egyháztörténeti példákkal alátámasztva egymás megismerésének a fontosságát és az elfogadás áldásos gyümölcseit emelte ki a krisztuskövető emberek életében.

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: frankom

Foto: morotzmarta

Foto: morotzmarta

Foto: morotzmarta

Foto: morotzmarta

Foto: frankom

Foto: frankom

Határtalanul...

Beszélgetés a Házasság Hetében gondviselésről, szövetségről, sorsról, hitről és kitartásról

Amikor Magyarországon a fiatalok a hanyatló szocializmus utolsó hónapjaiban gondtalanul diszkóztak vagy rockkoncertekre jártak és várták a nagy „jóléti” változást, eladdig egy fiatal házaspár a Brassó melletti Négyfaluban életük legnehezebb döntésére készültek: elhagyják-e szülőföldjüket vagy maradjanak? A döntés meghozatalát két kisgyermekük, az ötéves Jánoska és kétéves Meluska (Melinda) jövőjéért érzett aggodalom és János „munkaszolgálatos” behívója is sürgette... Élettörténetük a közelmúlt történelmének olyan részeit is megvilágítja, amit a történelemkönyvek száraz elemzései soha nem adnak vissza: *az Isten gondviselésének személyes sorsban való megtapasztalását*. Kérésemre őszinte szavaikkal tanúságtételként és tanulságképpen felidéztek egy olyan korszakot is, amit a mai fiatalok hál’ Istennek már nem ismernek.

Fotó: Frankcom

Hazánkban 2020-ban tizenharmadik alkalommal rendezik meg a *Házasság Hetét* a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával. Az országos rendezvénysorozat célja, hogy felhívja a figyelmet a házasság, a család értékeire és fontosságára, valamint hogy segítséget nyújtson a házasságra készülőknek vagy a párkapcsolati problémákkal szembesülőknek.

A Házasság Hetét – amelyhez hazai és nemzetközi szinten is számos ismert közéleti személyiség csatlakozott, kifejezve elköteleződését a házasság, a család ügye iránt – mára 4 kontinens 21 országában ünneplik. Hazánkban az országos eseménysorozatot 2008 óta rendezik meg a keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával, számtalan nagyváros, település, közösség részvételével. A *Házasság Hete Szervezőbizottsága* által koordinált központi programok fővédnöke 2013 óta *Herczegh Anita*, a köztársasági elnök felesége.

Magyarországon minden évben egy házaspárt kérnek fel, hogy legyenek a rendezvény arcai. A 2008-as kezdő évben *Döbrentey Ildikó* és *Levente Péter* előadóművészek voltak, akiket további hiteles „arcok" követtek.

Foto: családi archívum

Melinda konfirmációi fotója „nagytatával" (anyai ágon) *Rostás Dénes* unitárius lelkészszel, teológiai tanárral.

A Lutherrózsa szerkesztősége a házasság hetének ezévi, „helyi", gyülekezeti arcainak a Csórik-házaspárt választotta: Jánost és Melindát, akiket még komáromi helyettesítésem éveiből – jó 20 éve – ismerek. Gyülekezetünk régóta hűséges tagjai ők, akik *Dunaalmáson* élnek. Gyermekeik, *János* és *Melinda* már felnőttek, „kirepültek" a családi fészekből, ők is családosak, szépen nevelik gyermekeiket *Natasát és Ábelt* valamint *Kiliánt*.

János, hogyan is kerültetek Ti Almásfüzítőre? Mi volt az indító ok, hogy átjöttetek?

János: 1988-ban „településünk" át Magyarországra a *Brassó-megyei Négyfaluból*. Miután átjöttünk, albérletben kezdtük és az almásfüzítői MOL-hoz sikerült bejutnunk, s ott kezdtünk el dolgozni. A kiváltó ok a *kommunizmus volt*... no és az, hogy annak idején nagyon üldözték a magyarokat. A szászokat is, de azokat *Ceaușescu* (ejtsd: csaucseszku) jó pénzért már korábban „kiárulta" az akkori NSZK-nak...

Melinda: Az úgy volt, hogy mi '88 április végén hagytuk el Romániát. Az egy dolog hogy nagyon nehéz életünk volt, nem lehetett élelmet kapni, köztudott volt, hogy ekkor jegyrendszer volt, s állandó élelemhiánnyal küszködtünk...

„1988-ban annyira nem volt élelem, hogy a maroknyi adagokért a közértekben verekedések vagy nagyobb utcai rendbontások törtek ki. Ekkor Ceaușescu egy olyan törvényt vezetett be, amely megszabta, hogy a különféle társadalmi rétegek mennyi eledelt fogyaszthatnak, ami *abszurdumainak* tetőpontja volt már. Mindezt *„a népesség tudományos táplálkozásának elősegítését"* célzó törvénynek nevezték, amely gyakorlatilag azt jelentette, hogy a nyomor Romániában törvényes, tudományos, jogos és megalapozott." *(forrás: net)*

Melinda: Végső megoldásként sok korunkbeli fiatal hagyta el akkor szülőföldjét, „így vagy úgy" – valójában „megszöktek", a legtöbben tiltott határátlépés útján. Akkoriban volt egy rendelet, ami úgy szólt, hogy aki „nemzetiségi", – magyarul nem román – az nem hagyhatja el Romániát. A döntés akkor született meg bennünk, amikor János megkapta a behívóját. Annak idején nagyon sok magyar nemzetiségű, főleg családos fiatalembert vittek el a Duna-deltába *kötelező munkavégzésre*. Ekkor építették *Bukarest*ben az ún. *Ceaușescu-palotát* (ma országház). De úgy elvitték a férfiakat, hogy a feleségek 2-3 hónapig azt sem tudták, hol vannak a férjeik! *János* is megkapta a behívót, ami arról szólt, hogy ilyen és ilyen felszerelésel, a bácsfalusi iskola területén gyülekezzenek, s majd később megkapják, melyik napon, s akkor el lesznek vive... No, mi ezt nem vártuk meg!

Hány évesek voltatok ekkor?

Melinda: Én 26 voltam, Jani akkor 33-34 éves, s megvoltak már a gyerekek. *Melcsike* kétév-kéthónapos volt, *Jánoska* úgy ötéves. Direkt Magyarországra nem jöhettünk, legfeljebb úgy, hogy egyikünk otthon marad. Úgy tudtunk ketten eljönni, hogy feliratkoztunk egy listára. Ez egy utazási iroda által szervezett kirándulócsoport volt, aminek az uticélja csehországi kastélyok megtekintése volt. (Akkor még ugye Csehszlovákia létezett.) Az igazság, hogy erre a listára csak úgy tudtunk mindketten felkerülni, hogy a családban volt valaki, aki jóban volt egy *secu*-ssal (Securitate a román kommunista diktatúra titkosszolgálata volt), aki megmondta, hogy *„mi az ára"* a listárakerülésnek. A „biztosíték" az volt, hogy a két gyermekünknek otthon kellett maradnia... *Melcsike* anyósomhoz került, *Jánoska* pedig a szüleimhez.

Nos, mi megfizettük ezt a nem kis összeget, s bekerültünk abba a 15 fős csoportba, amiben hárman(!) „szekusok" voltak, akik „vigyáztak" ránk. Repülővel mentünk *Bukarest*ből – természetesen közvetlenül – *Prágá*ba, ahonnan ide-oda vittek minket. Legvégső állomás *Pozsony* volt, s az utolsó napon a *Pöstyéni barlangok* megtekintése volt az úticél. Mi azt mondtuk Jánossal, hogy nem szeretnénk elmenni, mert van egy kis német márkánk, amit el akarunk költeni.

János: A többiek elmentek, mi pedig ott maradtunk a hotelben, de azért egy szekus ottmaradt a bejáratnál – a bárban iszogatott – s közben figyelte volna, hogy mi milyen irányba indulunk el.

Foto: családi archívum

János konfirmációi emlékfotója a bácsfalui evangélikus templomban.

Foto: családi archívum

Jánoska konfirmációi emlékfotója ugyanott, a bácsfalui evangélikus templomban.

Melinda: Mi azonban a hátsó vészkijáraton, ahol éppen takarítónők dolgoztak, el tudtuk hagyni az épületet. Mi már *Prágá*ban a kirándulás elején bementünk a magyar nagykövetségre és elmondtuk, mi a szándékunk. (Sosem felejtem el, *Taba Lajos* volt akkor a nagykövet.) Ő akkor le akart minket erről beszélni, azt mondta, lehet, hogy soha nem látjuk a gyermekeinket.

János: Akkor olyan feszült volt a két ország között a helyzet, hogy a románok ezt biztosan nem hagyták volna szó nélkül, hogy csak úgy „átengedjenek” minket.

Melinda: Pont akkor volt *Prágában* egy magasszintű találkozás *Csehszlovákia* és *Románia* között. Pozsonyban is próbálkoztunk a főkonzulátuson, de nem tudtak, illetve nem mertek segítséget adni, kitérő válaszokat kaptunk: *„most zajlik a Duna”* stb. Nem tudtunk mást tenni, feltérképeztük a környéket, s busszal elmentünk egy *Csuny* nevű faluig, ami még Szlovákiának a része a „hármas-határnál”. Megdöbbenve láttuk – ahogyan ez várható is volt és szokás is volt –, hogy azok a katonák, akik ott álltak a buszmegállóban – mert a határsávi települések személyforgalmát folyamatosan ellenőrizték –, hogy nem szálltak fel a buszra...

János: Könnyen lebuktunk volna, hiszen nálunk nem is volt semmilyen hivatalos irat. Meghunyászkodva ültünk a buszon, s nagy kő esett le a szívünkről, amikor elindult a busz – katonák nélkül.

Melinda: Ezután elmentünk egy magyar faluba, ahol segítséget próbáltunk kérni többektől, hogy merre menjünk tovább, de elzárkóztak.

János: Azt mondták: *„Jaj, menjenek innen, nehogy meghallja valaki mit akarnak maguk”*... féltek.

Melinda: Amikor visszafelé jöttünk a faluból, Jani a buszon megkérdezett egy fiatalembert – lesz, ami lesz – hogyan lehetne átjutni Magyarországra? Ő el is mondta, sőt, le is rajzolta, hogy merre van a határ, s hol lehet átjutni, merre milyen tájékozódási pontok vannak. Másnap ezen útmutatások szerint indultunk el Jánossal és egy *Brassó* mellől származó „kisöreggel”, aki egyik este bejött hozzánk a szállodai szobánkba és azt mondta: *„Látom én ám, hogy maguk miben mesterkednek! Vigyenek engem is magukkal, akkor nem szólok senkinek.”* Így is volt.

János: A határmenti falu utcájában járőröztek a katonák. Én mindig óvatosan kifigyeltem, melyik utcába mentek be, s akkor mi gyorsan átsurrantunk a következőbe. Bizony, voltak „éles” helyzetek, de hála Istennek, elértük a Dunát, s már láttuk is a határkövet, pontosan ott, ahová lerajzolta a buszon az a fiatalember... Igen ám, de valamilyen okból, mi a szlovák területen futkostunk. Éreztük, hogy nem jó helyen vagyunk, de nem tudtuk pontosan hol is vagyunk. Hosszú órák teltek el így...

Melinda: Aztán János azt mondta, most már mindegy, odamegy az egyik billencses teherautóhoz – mert ezek a kamionok hordták a követ a Bős-i vízerőmű duzzasztógátjához – és megkérdezi, hogy merre is vagyunk. Mi pedig megbújtunk a bokorban a „kisöreggel”... Mikor *János* visszajött, akkor azt mondta: a sofőr megígérte, hogy szól a határőröknek.

János: Azt persze nem tudtuk, kit hoz ránk, de ekkor már mindent „feltettünk egy lapra”... Jó idő múlva jött is a teherautó, a sofőr pedig azt mondta: „Szálljanak fel, elviszem magukat a magyar határőrökhöz.”

Melinda: Így is történt. Ők aztán behoztak minket *Sopronba*, ott kihallgattak minket a megfelelő módon és a fogdában töltöttünk egy éjszakát. Másnap átvittek minket *Győr*be, s ott feltettek a Pestre menő vonatra. *Pest*en megtudtuk, hogy az *Üllői úton* fogadják a menekülteket. Egy volt laktanyában szállásoltak el minket – a kisöreggel együtt. A szobában volt ugyan egy mosdókagyló, de nem volt WC vagy tusoló. Ez kellemetlen volt, mert a közeli aluljáró WC-jébe kellett lejárnunk egy hétig, amíg intéztük a menekültügyi státusunkat, s közben meg munkát is kerestünk. Végre *Szentendrén* találtunk egy albérletet. Ott János el tudott helyezkedni egy villanyszerelő szövetkezetben, én pedig *Pomázon* az *Írószer Szövetkezetben* kaptam munkát. Azután *Dunaalmáson* volt Jánosnak egy ismerőse, s ide költözhettünk hozzá, így kerültünk aztán nemsokára Almásfüzítőre a MOL RT-hez, ahol szolgálati lakást kaptunk.

Ha fiatal lennék, azt mondanám kalandos volt az utatok idáig, de magam is átéltem a ‘70-es ‘80-as évek pártállami viszonyait, de a mi magyarhoni szocializmusunk összehasonlíthatatlan volt a *Ceaucescu-diktatúrával...* Nem féltetek?

János: Katonaviselt ember voltam, hegyivadász. *Hegymászás, síelés, lövészet* – elég kemény kihívások ezek – *hadosztályközi triatlon versenyeken* szép eredményeket is értem el, de bizony a ‘félsz’ ott volt bennem. Nem magam, hanem a családom miatt. De ha az ember, elhatároz valamit az övéiért, s már benne van, akkor igyekszik a feladatra koncentrálni, hogy sikerüljön. Gyerekkoromat meghatározta, hogy vallásos családban nőttem fel. Minden ősöm emberemlékezet óta – mint a környéken szinte mindenki, *szászok* és *magyarok* – *evangélikusok* voltak. De amikor elhatároztuk, hogy megtesszük életünk legnagyobb lépését, akkor én pár nappal korábban bizony elmentem a *brassói* nagy katolikus templomba, s a feszületnél imádkoztam, hogy a Jóisten segítsen meg minket...(ekkor Jánosom szeme sarkából kibuggyant egy könnycsepp, s bizony elérzékenyültem vele együtt én is) ...és megsegített!

Foto: családi arhivum

Emlékfotó a katonaévekből... János az álló sorban balról a harmadik.

Foto: családi arhivum

Az utolsó közös születésnapi ünnep – eljövetelük előtt. Melinda szülei az unokákkal.

Foto: családi arhivum

Az utolsó közös születésnap Négyfaluban – átjövetelük előtt. Még együtt a család...

Ha csak arra gondolok, hogy kétszer is fel kellett volna szállniuk a szlovák határőröknek ellenőrzés végett a buszra, de valamilyen okból – Isten gondviselése volt ez is(!) – egyszer sem tették... A Jóisten segítsége nélkül kudarcba fulladt volna a kísérletünk, hiszen ott voltunk a katonák „karmai” közt.

Melinda: Azért én is elmentem előtte a lelkészemhez *Brassó*ba. Nekünk *unitáriusoknak* legközelebb csak ott volt templomunk, ahol *Májai Endre* volt a lelkész. Vele beszéltem és elmondtam, hogy mire készülünk. Támogatott elhatározásunkban, sőt, egyenesen biztatott, hogy „lépjük meg”. Nem mondta egy szóval sem, hogy gondoljuk át még egyszer vagy várjunk még egy kicsit. Mellénk állt és adott egy listát is, ami *Nyugat-Európában szolgáló unitárius lelkészek névsorából állt, címmel, telefonszámmal,* hogy ha valami gondunk támad, bátran forduljunk hozzájuk, ők segíteni fognak.

Átjöttetek, itt voltatok, de a gyerekek otthon maradtak...

Melinda: Mátyás! Ez életünk lelkileg legnehezebb szakasza volt. Tudtuk, hogy jó helyen vannak, hiszen *Jánoska* az én édesanyámhoz került, *Melcsikét* pedig anyósom gondjaira bíztuk. Tudtuk, ha kide-

Foto: **családi arhívum**

***Csórik János** és **Jakab Melinda** esküvője* **1982. július 10-én. (A képen még: János nővére és férje.)**

rül, hogy illegálisan hagytuk el Romániát, azaz „disszidáltunk”, akkor ennek következményei lesznek. Jánosnak pl. volt egy ingatlanházrész tulajdona, amit rögtön „államosítottak”, s a *Securitate* is elkezdett kijárni a nagymamákhoz.

János: Az úgy volt, hogy ilyen esetben igyekeztek a „nemzetiségi” gyerekeket kiszakítani környezetükből, magyarul „állami gondozásba” vették őket. Az én anyumhoz is kiment egy „szekus” tiszt, de édesanyám azt mondta: *„Engem elvihetnek innen, de ezt a gyereket innen sehova nem viszik el!”* A tiszt látta az elszántságát, s hogy a gyerek jó környezetben van, aztán nem is jött hozzá többször.

Aztán jött az 1989-es decemberi, temesvári forradalom és 24 óra alatt elsöpörte a Ceaușescu-érát...

Melinda: Igen, de ekkor még csak 1988-at írtunk, nem tudtuk, hogy mi fog történni egy év múlva! Elkezdtem mindenhová járni, hogy a gyerekeket valahogyan áthozzuk. Rengeteget jártam minisztériumokba, voltam a *Nemzetközi Vöröskereszt*nél, a *román* nagykövetségen, az *orosz* nagykövetségen, még az *izraelin* is, de sehol nem tudtak segíteni. Hol erre, hol arra hivatkoztak, hogy miért nem. 10 hónap telt el így, s közben már arra is gondoltunk, hogy valahogyan kiszöktetjük őket, de végül nem mertük felvállalni, túlságosan kockázatos utak voltak ezek. Végül 10 hónap folyamatos reménykedés után egyszer hívtak a magyar külügyminisztérium konzuli főosztályára, ahol a román referens közölte, úgy néz ki, meg tudják oldani hivatalosan, de nem tudhat erről senki sem otthon, sem itthon. Ekkor már 1989 februárja volt. Egy ismerős házaspár ment át Romániába, mi pedig Püspökladányban váakoztunk... Hála Istennek, minden sikerült, végre együtt volt a család! Gondolhatod, rettenetesen boldogok voltunk.

Foto: **családi arhívum**

János édesanyja az unokákkal.

Az előbb viszont azt mondtad, hogy ezután következett két nagyon nehéz év...

Melinda: Így igaz. Az állandó stressz nem múlt el nyomtalanul, megkarcolta az egészségemet... Nehezen épültem fel, de a Jóisten megsegített, s visszatekintve, mindenért *nagyon hálás vagyok. Tudod Mátyás, ha az embernek nincs semmi mása csak a maga ereje, meg a becsületszava, akkor mindent megtesz, hogy elismerjék.* Igyekszik többet tenni, vállalni. Csináltam én mindent: műszerészeknek reggelit vásároltam be, kávét főztem, takarítottam, megcsináltam mindent, amit kellett, ha WC-t kellett tisztítani, akkor azt. Aztán sikerült bejutnom a MOL RT-nél a *Külkereskedelmi Osztályra*, ahonnan elküldtek vámkezelői tanfolyamra – itt a román nyelvtudás valamelyest jól jött – közben a gyerekek elkezdtek iskolába járni. Kezdtünk „egyenesbe jönni.” Aztán a kereskedelmi osztályról átcsábítottak a pénzügyi osztályra, ott kineveztek *számlázási csoportvezetőnek* és elküldtek egy *mérlegképes könyvelői* tanfolyamra, s amikor megalakult a MOL RT-nél a *Credit Management,* annak tagja lettem. Innentől kezdve „megpecsételődött a sorsom”. Először csak *Dunaalmás és Füzítő között* ingáztam, aztán *Dunaalmásról Budapestre* – mind a mai napig –, de egy napot *„home office”*-olok (otthonról dolgozás), ez jó. Közben elvégeztem a *Modern Üzleti Tudományok Főiskoláját Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok* szakon.

János: Igyekeztünk megfelelni az elvárásoknak itt Magyarországon és folyamatosan képeztük magunkat. Így végeztem el én is itt a gépipari technikumot. S erre biztattuk mindig a gyermekeinket is. „Jánoska” is éppen pár napja – hála Istennek – szép eredménnyel „lediplomázott”.

Végezetül hadd kérdezzem, mit jelent Nektek a hit?

Melinda: Nekem anyai nagyapám – bár messze laktunk egymástól, Ő *Kolozsváron* mi *Brassó* közelében éltünk – példaértékű élete, kitartása a *hitben*, a *megmaradásban*, a *megtartásban,* óriási erőt ad nekem mind a mai napig. Bár anyai ágon unitárius vagyok, édesapám evangélikus, s egyébként a nagycsaládban mindenki az. Jó ezt tudni, érezni, s hogy az ősök hite bennünk, általunk él tovább. Ezt szeretnénk továbbadni, gyerekeinknek, unokáinknak, hiszen mi is úgy kaptuk a mintát szüleinktől.

Ehhez én is kérem Rátok a Jólsten megtartó kegyelmét és áldását! Köszönöm, hogy emlékeztetek és megosztottátok velem családtörténetetek egy részét, s ezzel még közelebb kerülhettem hozzátok!

Rostás Dénes 1903. december 23-án született *Komjátszegen*. 1929 és 1932 között volt a manchesteri *Unitarian College* diákja. 1931 és 1934 között *Medgyesen* és *Erzsébetvároson*, 1934-től 1942-ig *Káinokon*, 1942-től 1950-ig *Bölön*ben, 1950-től 1959-ig *Alsófelsőszentmihályon* volt lelkész. Esperese volt a *háromszéki* és a *Kolozs-Tordai egyházkörnek*. Rövid ideig, 1959-től 1961-ig a *Protestáns Teológiai Intézet*ben volt tanár (rendszeres teológiát tanított), 1962-től pedig 1970-ig a kolozsvári egyházközségnek volt lelkésze. Tanulmányait a *Keresztény Magvető* közölte. 1980. október 2-án, 77 éves korában halt meg *Kolozsváron*. Sírja a *Házsongárdi* temetőben található.

Elköszönés...

„Kapcsolati ember” – így emlegették, s mondtam nemegyszer én is. Nevét még teológus koromban hallottam először – rögtön megjegyeztem: „PP” – kezdő lelkészként pedig bárhová mentem, *Palásti Pétert* mindenki ismerte, kapcsolópont volt beszélgetésekben. Már zsenge lelkészkedésem idején kitüntetett figyelmével, ami bátorított, segített, hogy „szokjam a helyemet” itt Tatán. Sok-sok beszélgetés – szakmalak is – újra és újra rávilágítottak: Mindkettőnk számára az EMBER állt a középpontban. Most is emlékek kavarognak bennem... s ez még sokáig így lesz.

Fotó: KEMMA

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétetett nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró azon a napon, de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várják az Ő megjelenését.” *2 Tim 4,7-8*

Gyászoló Gyülekezet!
Kedves Testvéreim az ÚRJézus Krisztusban!

Pál apostol korának igen művelt embere volt. 5 nyelven anyanyelvi szinten beszélt, mint római polgár is szabadon és sokat utazott. Ugyan tehetős szülők gyermeke volt, de tanult rabbi létére maga is keményen dolgozott, sátorkészítő vállalkozása volt. Szinte elképzelhetetlen, hogy ne ismerte volna az olimpiai játékokat, hiszen az ő korában már mintegy 800 éves múltra tekinthetett vissza ez a különleges esemény. Pál apostol, aki az ÚSZ 27 könyvéből 13/14-et írt, melyekben gyakran nyúl a sportból mindenki által jól érthető képekhez, hasonlatokhoz... így érzékelteti ifjú segítőjének Timóteusnak is a *hitet a futáshoz*...

Életünk valóban egy évtizedeken át tartó küzdelmes futás, ahogyan igénkben hallhattuk. Nem *időre* futunk, hanem *célba,* nem másokat akarunk legyőzni, hanem önmagunkat! Igaz, mindenkinek egészen személyes adottságokkal kell letudnia a távot, ugyanakkor mindenki a saját terheivel és félelmeivel megy ki ebből a látható világból, abba a nem-látható másikba. Futás közben azonban nem mindegy, hogy ki mit hisz, remél a célban!

Nemcsak a sportolók, a művészek is jól tudják, hogy az edzés, a versenyre az előadásra való készülés még nem a siker záloga. Ebből kiindulva, ha egész életünket a *„végső és végtelen darabra”* való felkészülésnek tekintjük, akkor földi életünkkel egyáltalán nem a halálra készülünk, hanem arra, ami azután következik.

Palásti Péter tudta mi a cél, tudta hová készül, tudta kihez megy! Bizalomteljes nagy hitéről csak nagyon keveseknek beszélt, hiszen a hit ajándék, amit kapunk az ÚRIstentől, de mindig embereken keresztül, szavakban, tettekben. Péter életében a közvetítő elsősorban az Édesanyja volt, aki Istennek Pétert formáló áldásos eszköze volt, később pedig családja formálta tovább.

Honnan tudom ezt? Beszélgetéseinkből. Nemcsak kortársak, kollégák is voltunk; igaz más szekéren ültünk, de mindkettőnk feladata a közösség szolgálata volt. Ő mint professzionális világi újságíró, jómagam, mint 7 éven át egyházi sajtóban dolgozó. Mindkettőnk munkaeszköze az *őszinte*, a *hiteles szó* volt, ami az igazságot hordozza és elvezet az értékek felismeréséhez.

Az igazság azonban az, hogy az igazság megfogalmazása az egyik legnehezebb feladat! Annak ugyanis mindig következményei vannak. A kimondott üzenet magasságokat és mélységeket tárhat fel, amit nem mindenki szeret. Péter tudta ezt, de vállalta. Az ezzel járó gyötrelmeket is, hiszen egyik történelmi korszakban ezért volt nehéz az igazság kódolt megírása, a másikban pedig azért volt terhes.

De a próféta, aki a szavak embere, az üzenet közvetítője, nem teheti meg, hogyha elhívása van, akkor ne azt tegye, amit elhívó Ura rábízott. (Az ószövetségi korban a prófétát látónak mondták, mert lát olyat, ami mások szeme elől el van rejtve.)

Péter életében a hívás, az elhívás a *vocatio interna* (a belső elhívás) hamar kiderült. Olykor megemlítette, hogy általános iskola 6. osztályában már cikket/beszámolót írt, az akkori *Dolgozók Lapjába*... Aztán ennek a belső hangnak engedelmeskedve, az újságírást – mint az igazság kimondását irodalmi formában – fél évszázadon át művelte magas szinten, hogy akinek volt szeme a látásra és volt füle a hallásra, az a sorok között is meglássa, meghallja a fontos üzenetet; mert *csak az a fontos, ami emel, növel, épít, szépít*... Ez prófétikus feladat.

Gyászoló Gyülekezet, kedves Testvéreim!

A prófétálás, nem ideig-óráig tartó szerep, a prófétaság az életforma. Lutherkabátomat „szögre akasztani” én sem tudom, szekrénybe zárni majd csak utódaim fogják, mert egyedül Isten az, aki egyszer majd rólam is leveszi, no meg az ezzel járó elhívás súlyos terheit is; ahogyan Péter is az *utolsó pillanatig nem engedte el a tollat*, de Isten, az Élet és a Halál URa az ő kezéből most hirtelen kiragadta... Ezt most nem értjük, ezért állunk „itt és most” döbbenten mindannyian, de tudjuk kimondatlanul: kérdéseinkre a válaszok az Odaátban várnak ránk...

Kedves Testvéreim!

Amíg ebben a világban létezünk, addig az életünk végét jelző határkő túloldalát általában mozdulatlannak véljük, pedig ez inkább fordítva van. A mi krisztusi hitünk pontosan azt reméli, hogy nem a megváltoztathatatlan örök nyugalomba – volt, ami volt, most már örökre így marad – , hanem az Isten dinamizmusába halunk bele.

Így lesz hitünk jutalma egy életút végén az „Istenbe való belehalás”, mely az egész ember beteljesedését jelenti, amelynek során *kegyelmesen ítéletre kerülünk, tisztulást nyerünk, minden hiányunkból kigyógyulunk, megvilágosodunk és teljessé válunk az örök életben.* Ez hitünk reménysége, hogy a halál után Isten által teljes és egész emberré válunk, akkor leszünk olyanok – megújult, újjáteremtett formában – amilyenek mindig is szerettünk volna lenni.

Sokan vannak, akik számára ez elképzelhetetlen, de az örök élet reménysége nemhogy kizárja, hanem magában foglalja a vég-

telen fejlődést. Egészen új, nem is sejthető és felfoghatatlan, elképzelhetetlen és kimondhatatlan az örök élet dicsősége, tényleg olyan, ahogyan olvashatjuk a Szentírásban: *„amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el az Isten az őt szeretőknek” (1 Kor 2,9).* Ezért mondjuk *Canterbury Anselmussal* együtt mi hívők, hullámvölgyeinkben is: *Credo quia absurdum est. / Hiszem, mert hihetetlen!* Hisszük, mert hinni akarjuk, a szorongató tények ellenére is…

Mert, amit most tapasztalunk, az a veszteség ridegsége, de az elmúlás ténye a hívő ember számára nem az utolsó, a záróakkord, mert Istenre figyelve Jézus Urunk ígéretében bízva tudjuk, hogy a halál nem pont, hanem kettőspont, egy új létezés kezdete. Emberi lelkünk csak vágyat érez a továbbra, de Krisztus URunk megígérte és valóságosan hirdette: *„Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek”* (Jn 4,20).

Gyászoló Testvéreim!

A távozás természete, hogy üressé teszi azt az otthonunkat, azt a közösséget, amely szeretettel hordozta eltávozott szerettünket. A tapasztalatunk bizony fegyelmez és figyelmeztet minket most is: *Palásti Péter* többé már nincs itt, üres a helye, néma a hangja és kezei, cselekedetei már nem szórják közénk szeretetét… Ha azonban csak a földieket észlelnénk és szomorúan nyugtáznánk a földi tényeket, akkor vigasztalhatatlanul csak zokognánk, mert örökre elveszítettnek éreznénk azt, aki minden szeretetével minket elhalmozott.

Gyászoló Testvéreim!

Testben ugyan vesztesek vagyunk és a veszteség nyomán kinek-kinek könnyek csordulnak szemeiből, de az Ige arra figyelmeztet: ne az elmúlóra, hanem az örökre szegezzük tekintetünket! A veszteség fájdalma most ugyan belesikoltott életünkbe, mert kiszakadt életünkből a társ, az édesapa, a barát, de ennek ellenére a hitünk azt súgja, s abban erősít: nem maradt üres a szentély, a szívünk!

Azért nem, mert a földi emlékek és szeretetszálak tovább is fennmaradnak… Igaz, hogy már nem a személy, hanem a tettek sora, amit Ő véghezvitt földi élete során… „tetteik elkísérik őket…” (Jel. 14,13). Azok az emberek ugyanis, akik Pétert körbevették családban, rokonságban, munkahelyén, még fel tudják idézni mindezeket. *Rédén, Naszályon, Bajon* és itt *Tatán* is. Péter soha nem felejtette el gyökereit, s mert számára az emberi kapcsolatok voltak a legfontosabbak – igazi kapcsolati ember volt(!) – ezért ebbéli elkötelezettségében számtalanszor meglepte barátait, munkatársait vagy éppen iskolás gyermekének osztályát, de felejthetetlenül sokszor és mindenek előtt övéit, a családját.

Istentől kapott belső iránytűje segítette ebben, s abban is, hogy mindig megtalálja a hangot embertársai felé az Élet Nagy Játékában, ahol ő is egy szenvedélyes játékos volt. Tudta: játszani az életet csak halálosan komolyan szabad, másképpen nem kapjuk meg belőle azt, amit sorsunkba kódolva elkészített nekünk az Isten!

Ezért az erkölcsi normáktól nem tért el, szavainak hitelességével erre figyelmeztetett úgy írásaiban, mint kommunikációjában, de utazásai közben is, melyeket akár hivatalból, akár családi indíttatásból vagy egyszerre mindkettőből tette. Ilyenkor soha nem szalasztott el alkalmat, szánt időt a találkozásokra, az emlékezésre, hogy gyakorolhassa azt, amit maga is nagyon szeretett: az *értéklátásra elvezetés művészetét!*

Ha ezekre az élménydús találkozásokra emlékezünk, akkor Péter tovább él és köztünk él. Ezért azt kell mondanunk, hogy bár előrement testvérünk jó reménységünk szerint titokzatosan ott, abban a nem látható világban él, de lélek-szeretetben itt is otthon van, annak ellenére, hogy elköltözött ebből a küzdő világból. Szívünkben/lelkünkben velünk él, s emléke segít minket abban, hogy mi is az Élet Urához eljussunk. Péter tehát most is szolgálatot tesz köztünk; csak magasabb rendűt.

Gyászoló Testvéreim!

Végezetül ne feledjük el, hogy életünk mint a fényt lobbantó gyertyaszálak, egyszer elégnek és végül egyszerű csonkká silányulnak… de amíg világítunk, eladdig – ahogyan Péter is elénk élte – ne a végre gondoljunk, hanem arra, amit előrement testvérünk is tudott és hitt: *földi hivatásunk a fényszórás és a világosság terjesztése!*

Most az utolsó földi útra kísértük el a szerető férjet, a gondoskodó édesapát, a hű barátot, a kollégát… Mindeközben nem szabad elfelejtenünk, hogy olyan úton haladunk ma, amely mindnyájunk közös útja (communio viatorum/úton levők közössége), olyan utat taposunk, amelynek végpontja: a szeretteink könnyeivel áztatott sírgödör.

De ez nem a záróakkord! A mi Istenben bizakodásunk azt a választ erősíti bennünk, hogy az Istenadta élet azt akarja, hogy a jótettek, a szeretetcselekedetek – örökké éljenek. És ez annál erősebb, minél világosabban áll elénk az a tény, hogy a földiek legkisebb paránya sem semmisíthető meg, nem tűnik el, nem válik semmivé.

Amikor a halállal való találkozás fájdalma belénkhasít, mert meg kell állnunk előrement testvérünk porhüvelye mellett, akkor ez a szomorúság egyben figyelmeztessen minket: egyszer eljön a pillanat, amikor az a benyomásunk támad, már nem mi próbáljuk eljátszani az Isten által számunkra megírt dallamot – jóságban, szeretetben – hanem Isten dallama játszik el minket. Az Istenre figyelő hívő ember nagy felismerése, tudása, ami vezeti hitéletében is, hogy személyes sorsában Isten álmának megvalósítását munkálhatja itt a földi életben. Ez azt jelenti:

Tégy jót, amíg lehetőséged van rá! Szeress, amíg teheted, hozz áldozatot a tieidért, amíg lehetőséged van rá! Töltsd meg istenes tartalommal napjaidat, amíg tart a kegyelem ideje… Ez *„Az Úr félelme a bölcsesség kezdete.“* Nem rettegés ez, hanem annak elismerése, hogy Istenéi vagyunk. Hiszen „akár élünk, akár halunk, az Úréi vagyunk“, ha zuhannunk is kell, csakis az Isten tenyerébe eshetünk… *Imádkozzuk hát Pétert az Ő kezébe!*

Mindenható örök Isten! te jó vagy minden teremtményedhez, és javunkra fordítod a szenvedést is. ezért hálát adunk neked Palásti Péter testvérünk koporsója mellett, akit elszólítottál ebből a világból.

Hálát adunk neked mindazért, amit atyai szereteted szerint cselekedtél rajta, minden áldásért, bánatért és örömért, minden megpróbáltatásért és vigasztalásért, amivel megajándékoztad őt földi életében. Hálát adunk mindazért a jóért is, amit általa adtál övéinek.

URunk! Könyörgünk hozzád elhunyt testvérünkért. Légy hozzá irgalmas, és láttasd meg vele örök atyai szeretetedet. Könyörgünk hozzád a gyászolókért. Vigasztald meg őket a te igéddel, hogy teljes szívvel reménykedjenek benned. Könyörgünk mindnyájunkért, vond magadhoz szívünket végtelen szereteteddel, hogy keressük országodat, cselekedjük igazságát, és békességgel fogadjuk el tőled keresztünket.

Add nekünk Szentlelked erejét, hogy a bűn ellen harcoljunk, a szeretetben növekedjünk, és a hitben megálljunk mindvégig, Jézus Krisztusért a mi élő Urunkért és megváltónkért. Ámen.

(Búcsúzások…) …Búcsúznak tőle a közeli és távolabbi rokonok, a barátok, a munkatársak, a jó szomszédok is, mindazok, akik tisztelték, becsülték és szerették őt! A *Tatai Evangélikus Gyülekezet* és *tatai Katolikus Gyülekezetek* nevében, szomorú kötelességet teljesítő barátként búcsúzom tőle én is!

Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, őrizze meg szívünket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban. Ámen.

fm

(A Gyászoló család kérésére a temetési szolgálatot *Dr. Szalai Gábor ácsi plébánossal* végeztem a Kocsi úti temetőben – evangélikus liturgia szerint –, de az elhunyt és a sír beszentelése katolikus szertartási rend szerint történt.)

Kistemplomunkban január 11-én nagy eseményre készülődött a *Selmeczi* és a *Ráncsik* család. *Márk* és *Rebeka* ökumenikus esküvő keretében fogadtak egymásnak örök hűséget.
Az alkalom nemcsak örömben és szép énekekben, de szolgálattevőkben is bővölködött: *Köbli Tamás* *őriszentpéteri plébános* prédikált, a liturgia szolgálatát *Selmeczi Lajos* *nyugállományú evangélikus lelkész*, *Ráncsik Róbert* *akolitus (diakónus-segítő)* és jómagam végeztük.

Nagy öröm és hála – kistemplomunkban

örömapák gondolatai egy ökumenikus esküvőn

Foto: Selmeczi Anna Lilla

LR: Kedves szolgatársam, Lajos! Szemem előtt, a gimnáziumi évek alatt vált a „legkisebb" gyermeketek, *Márk Benjámin* – akit csendesnek és rendkívül szorgalmasnak ismertem meg – határozott, felnőtt férfivá. Most pedig Rebekájáért Isten előtt is felelősséget vállaló férjként állt meg az oltár előtt... Milyen érzések vetődtek fel Benned?

Foto: Oravecz Jonatán

Krisztushitemet végigkísérte a *józanság*, hiszen tudod, én nem rögtön mentem a teológiára, az élet egyik legnehezebb területéről, a bányából, kemény bányászok közül, akiket megedzett, s összekovácsolt lelkileg is az életveszélyes munka... Aki több száz méterre a föld alatt van nap mint nap, az bizony kimondatlanul is, de számol a halál lehetőségével. Ez egyeseket megkeményít, másokat Isten felé terel – én az utóbbiak közé tartozom.

80 év felett az ember minden napért hálás, hiszen a 90. zsoltárban olvashatjuk: *„Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő"*. Bizony, néha számolgattam az éveket és sóhajtottam nagyokat, csak ezt vagy azt a családi eseményt még megérjem! Hét gyermekünk-

Foto: Oravecz Jonatán

ből hatnak a házasságkötésénél a liturgiában is részt vehettem – egy lányunk még 'hátravan', imádkozunk érte is és azért, hogy adjon még nekem erőt a Jóisten –, unokáim többségét én keresztelhettem, mindezt ajándéknak és kegyelemnek éltem meg...

Most pedig nem tudok elég hálás lenni a Gondviselőnek, hogy nem csak Márk érettségijét, egyetemre indulását, de ezt a napot is, *Márk* és *Rebi* esküvőjét is megérhettem! Soli Deo Gloria!

LR: Kedves Róbert! Kevés katolikus embernek adatik meg, hogy az oltárnál liturgusként és örömapaként is megállhat... Milyen érzések kavarogtak Benned?

Mindenekelőtt a hála érzése, mert minden úgy történt, sőt, jobban is, mint ahogyan elterveztük! Nagyon szép és emlékezetes volt az esküvő – persze egy esküvő mindig az –, de ez különleges volt, azt hiszem ez érthető, több szempontból is.

Foto: Oravecz Jonatán

Érzelmek sokasága kavargott bennem azokban az órákban. Féltem, hogy látszani fog rajtam, hogy elérzékenyültem. Féltem, mert tudtam, hogy az egy láncreakciót indítana el, és mi lesz akkor a szertartásból? Kértem Istent, hogy adjon erőt nekem, és Ő meghallgatott.

Furcsa ambivalencia, kettősség munkálkodott bennem. Egyfelől szomorúságot éreztem, mert szinte ott és akkor tudatosult bennem, hogy soha nem lesz már olyan mint régen. Rebi már nem hozzánk – az édesapjához, édesanyjához, testvéréhez – jön „haza", már nem mi leszünk a közvetlen családja, nem velünk osztja meg először örömét, bánatát, stb. Ugyanakkor nagy boldogságot, örömet is éreztem, mert hiszen az történt, ami Isten akarata és amit a Szentírás tanít: *„Legyen csak minden férfinak felesége és minden asszonynak férje."* (1Kor 7,2)

Eszembe jutott, hogy mit is jelent keresztény családjaink szépsége, egysége... Most, hogy *Rebeka* és *Márk* házasságot kötöttek, akkor egy test és egy lélek lettek. Keresztény házaspárként egyek lettek a hitben és egyek lettek az imáikban is. Továbbá arra is gondoltam, hogy *Rebeka* és *Márk* házasságával egyesült – eggyé lett – egy mélyen vallásos katolikus család és egy mélyen vallásos protestáns, evangélikus család is. Folyamatosan az járt a fejemben, hogy a Mindenható Isten milyen nagy rendező, mondhatjuk: Ő a *Nagy Rendező*.

Fotó: Selmeczi Anna Lilla

Úgy rendezte, hogy *Rebeka*, egy *katolikus teológus-lelkipásztor* lánya és *Márk*, egy *evangélikus teológus-lelkipásztor* fia találkozzanak, hogy általuk közvetlenül és közvetve is a szeretetben eggyé váljanak a keresztények, hogy Krisztusban eggyé váljunk.

Hálát adok Istennek, hogy nekem méltatlan és bűnös embernek megadta azt a kegyelmet, hogy ennek a csodálatosan szép szertartásnak nemcsak mint apa, hanem mint lelkipásztor is részese lehettem és szolgálhattam a lányom esküvőjén. Nem tudom, hogy volt-e már olyan

Fotó: Oravecz Jonatán

Fotó: Selmeczi Anna Lilla

házasságkötés Magyarországon, ahol egy evangélikus lelkipásztor fia és egy katolikus lelkipásztor lánya házasodott össze úgy, hogy az apák szolgáltak a szertartáson. Nem tudom. Azt viszont tudom, hogy felemelő és egyben különleges érzés is volt nekem.

Hálás vagyok *Köbli Tamás őriszentpéteri plébános*nak, hogy alázatos magatartásról tanúságot téve, a szertartás menetében átengedte nekem azon részek végzését, melyeket az egyházjog megenged.

Fotó: frankom

„A szeretet a szeretet által növekszik" – mondja *Szent Ágoston*. Ez a mondat jutott eszembe, amikor ott álltam az oltárnál és körbenéztem. Mögöttem egymás mellett evangélikus lelkész és katolikus plébános állt, mellettem a másik „örömapa" szolgált, előttem *Rebeka* és *Márk*, a padokban pedig ott ült „összevegyülve", eggyé válva a két család. Mérhetetlen szeretetet éreztem. Ott volt közöttünk maga A Szeretet. Ezeket az érzéseket nem is lehet szavakba önteni. Azért nem, mert pontosan nem tudják leírni az ember által alkotott, kitalált szavak azt az érzést, amit Isten jelenlétében érzünk. Hiszem, hogy az ökumenikus házasság, az ökumenikus családok rendkívüli hatással lehetnek az ökumenére, arra, hogy mi, keresztények „egyek legyünk" újra. Ugyanis ez Krisztus akarata. Nekünk, hívő keresztényeknek nincs is más dolgunk, mint, hogy az Ő akaratát teljesítsük! Nekem, akinek valódi fájdalmat okoz a keresztények szétszakítottsága, különös isteni kegyelemnek számít *Rebeka* és *Márk* házassága. Hiszen ők szerelmükön túl tanúságot tettek a krisztusi szeretetről is!

A mai szekularizált világ számára érthetetlen a keresztény ember hite. Mert a mi hitünk szinte minden kérdésben az ellentéte a világban „rendként" elfogadott, „modern társadalmi folyamatoknak" nevezett dolgoknak. A mi életünket csak úgy lehet megérteni, ha „eltemetjük" magunkban az óembert, Isten akarata szerint cselekszünk, megtartjuk a Krisztus parancsolatait, és így új emberré, krisztusi emberré válunk. Ahogy Pál apostol is mondja: *„Élek, de már nem én, hanem Krisztus él énbennem."* (Gal 2,20) Ez a mi feladatunk: rálépni arra az útra, amit Ő mutatott meg nekünk. *Rebeka* és *Márk* rálépett erre az útra külön-külön is, de a keresztény házasságban ezt egy testként és egy lélekként teszik most már.

Ilyen gondolatok jártak tehát a fejemben azokban az órákban. A *krisztusi szeretet*, az *apai féltés*, a *lelkipásztori remény* és még sok jó érzés keveredett bennem. Könyvtárnyi irodalom született már ezekről az érzésekről, így én csak pár mondatban vázoltam, hogy mi játszódott le a lelkemben.

Köszönöm Neked, s Mindannyiótoknak, akik szolgálatukkal emelték e szép nap ünnepi fényét! Isten áldása kísérje az „ifjú párt", s családjaikat!

Fotó: Selmeczi Anna Lilla

Gondolatok a Házasság Hetében

Izsák ekkor bevezette Rebekát anyjának, Sárának a sátrába, és feleségül vette Rebekát. Izsák megszerette őt, és megvigasztalódott anyja halála után. *1 Móz 24,67*

Amióta férfi és nő együtt élnek – vagyis régóta –, soha ennyi házassági szaktanácsadás, párkapcsolatra szakosodott pszichotherapeuta, nemkülönben társkereső szolgáltatás még nem volt a világban, mint manapság. Mindezek ellenére mélyponton van a házasulandó kedv – nemcsak a szingli-lét favorizálása miatt – a válások száma pedig a statisztikai eget veri... Hogyan csinálták a régiek, mit tudtak, amit mi nem, hogy tartósabbak voltak kapcsolataik vagy csak egyszerűen a szigorúbb közerkölcsök tartották fenn a látszatot, s az asszonyok „bölcsebbek" voltak, anyák továbbadták az igazságot lányaiknak mondván, hogy *„egy asszony köténye mindent eltakar"*?

Nagyon régen a feleségeket vették vagy rabolták. Ez utóbbi esetben nem lehetett „reklamálni" – egyébként igen, s visszakövetelhették a jegyajándékokat. Civilizált, keresztény világunkban többnyire lehetőség van a társ szabad megválasztására, de a helyzetet ez sem javítja. Egyes párkapcsolat-szakértők szerint örök szerelem nem is létezik. Az nem más, mint ideál, ami után törekszik az ember - jobb esetben... Természetesnek kell venni, hogy a vágyak fokozatosan kihűlnek, s ezért állítólag három év után még a legnagyobb szerelmek is szükségszerűen véget érnek. Bele kell vagy bele lehet ebbe nyugodni? Mi kell ahhoz, hogy a szerelmet ne váltsa fel a korrekt kapcsolat, mit kell tenni ahhoz, hogy egy házasság valóban a sírig tartson? Vagy ezek a kérdések csak a konzervatívok problémáit tükrözik?

Izsák megszerette Rebekát... Azt olvashatjuk ebben a bibliai fejezetben, hogy *„a leány igen szép arcú volt, hajadon, akinek férfival még nem volt dolga."* Kívánatos teremtés lehetett tehát, akin megakadtak a férfiszemek – de ahhoz, hogy valakit „megszeressünk", nem elégséges csak a szexuális vonzódás. Igaz ez visszafelé is: hiába minden egyéb tulajdonság, az nem pótolhatja a vágyat. (Az ÚRIsten azonban nagyon jól megteremtette az embert, s a fiatalságnak olyan bájat kölcsönzött, amely nemcsak vélt, de a valós csúnyaságot is megszépíti!) Így mindenki szinte egyenlő eséllyel indul a társkeresésben. Azért csak „szinte", mert, aki nem készül a házasságra, az olyan, mint az éretlen gyümölcs – meg lehet enni, de csak problémák származnak belőle...

A hívő ember Isten előtti felelősséggel keresi társát, s *„nem adja alább a mércét"*... Tudja, hogy egy hosszútávon jól működő kapcsolatnak – házasságra ez kiváltképpen igaz – alapja csakis az őszinteség, a kölcsönös bizalom lehet. *Ennek megszerzéséhez bizony idő kell,* s ha nem hiszünk az Isten rendelésében, amit felépítettünk, azt pillanatok alatt elveszíthetjük...

Manapság nem kell a fiataloknak küzdeni az együttélés lehetőségéért, de könnyen el is válnak. Nincs bennük elég elszántság. A házasság megtartásához bizony nagyon sok *erőre, türelemre, megértésre* és *akaratra* van szükség, s a keresztény ember jól tudja, az „utánpótlás", a *plusz-szeretet* csak fölülről jön.

A legfontosabb, hogy a hozzánk rendelt emberrel kössük össze az életünket, mert a romantikusan átandalgott délutánokat az együtt töltött hétköznapok követik. Az Istenben bizakodó emberek ezért nemcsak a születésnapokat, a karácsonyt vagy a húsvétot ünneplik meg, de a hétköznapok erotikájában/romantikájában ünnepes pillanatokat is teremtenek egymásnak, hogy újra rácsodálkozzanak a legnagyobb ajándékra, hogy *összetartoznak*...

fm

TÓVÁROSI IMAHÁZ KISTEMPLOM

Felújításra kerül a Tóvárosi Imaház
S bennünk ég a láz
Még ha tornyot, s harangot is kapunk
Ekkor lesz jó nekünk a napunk
A sok imádság nem volt hiába
Most következzen hát a hála
Hálát kell adnunk az evangélikusoknak
Hogy ők minket befogadtak
Jó volt ide jönni, ez nagyon jó
A tiszteletes úr egy Frankó
És ő mindig szívesen látott
Ezért lelke legyen áldott!
Talán sok gondot nem okoztunk
Hál' Istennek már elhurcolkodtunk
Elkészült az Imaházunk
Szép lett, már kistemplomnak látjuk
Holland testvéreinknek is hálát adunk
Hisz orgonát tőlük kapunk
És még a gondnok uraknak
Kik e helyen fáradoztak
Dezső bácsi a legöregebb szolga
Volt is itten sok-sok dolga
Könnyes szemmel viseli
Mikor a tornyot figyeli

Szeretettel: *Marosi Lajos*
2019. december 26.

(Református presbiter testvérünket „megihlette" tóvárosi imaházuk felújítása – valamint decemberi LR-cikkünk –, s kedves versiképjével is kifejezte háláját a Gondviselés Istenének.)

Január 27-én megtartottuk ezévi első, zárszámadó presbiteri ülésünket, melynek keretében először meghallgattuk *Szélesné Szabó Teodóra* pénztárosunk jelentését, majd elfogadtuk a 2020-as pénzügyi esztendő költségvetési előirányzatát is. Ezek után a lelkész aktuális gyülekezeti ügyekről tájékoztatta a presbitériumot.

Január 30-án a Kocsi úti temetőben elkísértük utolsó földi útjára *Palásti Péter* (róm. kat.) testvérünket, akit 64 éves korában szólított magához az ÚRIsten. A Gyászoló család kérésére a temetési szolgálatot az evangélikus liturgia szerint én végeztem, de az elhunyt és a sír beszentelése katolikus szertartási rend szerint történt, amit *dr. Szalai Gábor ácsi plébános* végzett el. Isten tegye áldottá előrement testvérünk emlékét, s adjon a Gyászoló családnak békességet!

(Elhangzott prédikációm a 8-9. oldalon olvasható)

Gyülekezetünk legújabbkori történetét feldolgozó 150 oldalas színes fotókkal illusztrált könyv MÉG KAPHATÓ! Vasárnaponként pénztárosunknál önköltségi áron (4000 Ft) megvásárolható.

Olvasd, linkeld!
Vidd el az otthonmaradtaknak!
Itt olvashatóak a korábbiak:
http://tata.lutheran.hu/ujsag_hirlevelek.htm